

FRÓÐSKAPARSETUR
FØROYA

HEILSUFRAMI OG FYRIBYRGING

Sum partur av sjúkrarøktarfrøðiútbúgvingini á Fróðskaparsetri Føroya verður skrivað grein innan heilsufremjan og fyrirbyrging. Tey lesandi eru tá komin um hálva leið í útbúgvingini. Hesar greinar viðgera sjúkrarøktarfakligan spurdóm innan heilsuframa og/ella fyrirbyrging í samfelagsligum høpi. Komandi vikurnar prentar Vikuskifti nakrar av hesum greinum

HPV-virus smittar mest
gjøgnum kynsliga samveru.
Hít verjir ikki móti HPV

hundrað lív hvønn einasta dag. Tær, sum doyggja, eru kvinnur í bestu árum. Koppseting og regluligar kanningar eru besta fyrirbyrging.

Fólk gerast sjúk hvønn dag og nógvar eru orsøkirnar til sjúkurnar.

Hvørja ferð nýggjar vaksinar koma út, vilja tað koma nógvar ymiskar reaktiónir. Eitt nú vísir tað seg, at gerast fólk sjúk eftir at vera

koppsett, so seta tey tað í beinleiðis samband við sjálva koppsetingina. Tá er tí umráðandi at duga at skyna ímillum tilvild og orsök.

Koppseting í søguligum høpi

Tá tær fyrstu vaksinar komu fram í Evropa mitt í 18. øld, vórðu tær viðurkendar av samfelagnum

og innfórdar í skúlum og herinum. Nógvur kritikkur kom fram, tí hildið varð, at ov stórir váði var tongdur at vaksununi og ivi var um trygdina av handfaringini. Eftir at tað almenna byrjaði at hava eftirlit við tilgongdini vaks álitid til vaksununa. Í dag er vaksinan ein sjálvfylgja í fólkaheilsu-høpi, tó kemur tað meiri enn so fyri, at álitid skinklar og óttin spøkir.

Hjáárin og HPV á eina vágskál

Sum nevnt hevur Helena fingið nógv neiligt at vita í samband við koppsetingina, bæði á netinum og eisini frá vinkonuni. Ótti er ofta tongdur at vantandi vitan. Tí hevði tað verið skilagott, um Helena vígaði hjáárinini upp ímóti lívmóðurhálskrabbu. Hetta átti at givið henni størri vitan til at tikið eina kvalifiseraða avgerð og verið við til at fingið óttan burtur.

Skriva greinina hava:

Frá vinstri: Rebekka Norðoy, Katrin Frederiksberg og Ebba Lisberg Hansen